

**Γλώσσα: Ελληνικά (el)**

## Το έργο eCHOIng για την ανάκαμψη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς μέσω πρωτοβουλιών Ανοικτής Καινοτομίας από την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση

Περίοδος υλοποίησης: Ιανουάριος 2022 – Ιούνιος 2024.

### Εισαγωγή

Στο πλαίσιο του έργου eCHOIng εταίροι από την Ιταλία, την Ελλάδα, τη Βουλγαρία, την Εσθονία και τη Νορβηγία εργάστηκαν για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ Οργανισμών Πολιτιστικής Κληρονομιάς με πανεπιστήμια και ιδιωτικούς φορείς με αντικείμενο την Ανοικτή Καινοτομία.

Το έργο αυτό είχε στόχο να ενισχύσει την ανάκαμψη του τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς μετά από την πανδημία του Covid-19, μέσω της Ανοικτής Καινοτομίας δίνοντας έμφαση στη διεπιστημονική συνεργασία, την καινοτομία και τη βιωσιμότητα. Η υλοποίηση της πρωτοβουλίας περιέλαβε την οργάνωση 28 δράσεων Ανοικτής Καινοτομίας, στις οποίες συνεργάστηκαν φοιτητές πανεπιστημίων με Οργανισμούς Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Η διάδοση των εμπειριών και αποτελεσμάτων των έργων έγινε μέσω μιας σειράς βίντεο με τίτλο “Γίνε φορέας αλλαγής για την Ευρωπαϊκή πολιτιστική κληρονομιά” (Be an Agent of Change for European Cultural Heritage), <https://www.youtube.com/@echoingeu4914>.

Με τον όρο Ανοικτή Καινοτομία ορίζεται η συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ατόμων και ενδιαφερόμενων φορέων πολιτιστικής κληρονομιάς, σε ένα πλαίσιο ελεύθερης ροής ιδεών. Αυτό σημαίνει ότι Οργανισμοί Πολιτιστικής Κληρονομιάς συνεργάζονται με πολίτες, φοιτητές, ιδρύματα και επιχειρήσεις από άλλους τομείς για να δημιουργήσουν και να αναπτύξουν από κοινού λύσεις στις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι Οργανισμοί Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Συνολικά, υλοποιήθηκαν είκοσι οκτώ δράσεις Ανοικτής Καινοτομίας σε πέντε χώρες, με έμφαση στη συνεργασία, την ενεργό συμμετοχή και την εφαρμογή νέων ιδεών.

Οι τύποι Ανοικτή Καινοτομία που πρότεινε το έργο eCHOIng ήταν:

- Μαραθώνιος προγραμματισμού (Hacktivism)
- Εργαστήρια καινοτομίας
- Επιστήμη των πολιτών
- Ψηφιακές δράσεις για τοπικές κοινότητες
- Κουλτούρα των δημιουργών (maker culture)
- Συμμετοχική ανάθεση (Crowdsourcing)
- Καινοτομία με πρωτοβουλία των πολιτών
- Εκστρατείες στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- Συμμετοχική χρηματοδότηση (Crowdfunding)

**Ομάδες-στόχοι**

- φοιτητές και προσωπικό ΑΕΙ
- προσωπικό πολιτιστικών οργανισμών

### **Μεθοδολογία εργασίας**

Η Ανοικτή Καινοτομία απαιτεί χρόνο, προσπάθεια και κυρίως σχεδιασμό! Θεμέλιό της είναι η αλληλεπίδραση με κοινότητες, άτομα ή/και ιδρύματα.

Το κοινό προσκλήθηκε να συμμετάσχει σε:

- Διαδικτυακά πιστοποιημένα μαθήματα
- Διαδικτυακά σεμινάρια (webinars)
- Εργαστήρια με φυσική παρουσία
- Συναντήσεις με φυσική παρουσία

Κατά την υλοποίηση των δράσεων Ανοικτής Καινοτομίας το 2023, οι συνεργαζόμενοι εταίροι φιλοξένησαν φοιτητές στους οργανισμούς τους.

### **Μαθησιακά αποτελέσματα**

Προσδιορισμός βέλτιστων πρακτικών για την ενθάρρυνση της συμμετοχής πολιτών σε πρωτοβουλίες Ανοικτής Καινοτομίας στον τομέα της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Διαμόρφωση στρατηγικών που ενισχύουν την τοπική βιώσιμη ανάπτυξη μέσω συνεργατικών έργων Ανοικτής Καινοτομίας με κοινωνικό αποτύπωμα.

Προσδιορισμός ευκαιριών συνεργασίας μεταξύ Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Οργανισμών Πολιτιστικών Κληρονομιάς για τη διεύρυνση της πρόσβασης σε πόρους Ανοικτής Καινοτομίας.

Στιγμιότυπα από την υλοποίηση των 28 δράσεων Ανοικτής Καινοτομίας (Νορβηγία, Βουλγαρία, Ιταλία, Εσθονία, Ελλάδα).

### **Αξιολόγηση δράσεων Ανοικτής Καινοτομίας**

Διευρυμένη συνεργασία: Η συνεργασία μεταξύ Οργανισμών Πολιτιστικής Κληρονομιάς, πανεπιστημίων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων έφερε σε επαφή, για πρώτη σε ορισμένες περιπτώσεις φορά, μια ευρεία ομάδα εταίρων.

Παροχή γνώσεων από τους Οργανισμούς Πολιτιστικής Κληρονομιάς: Οι Οργανισμοί Πολιτιστικής Κληρονομιάς παρείχαν πολύτιμες γνώσεις σχετικά με τις προκλήσεις της διαχείρισης των συλλογών, προτείνοντας λύσεις που ενισχύουν την ευελιξία στην αντιμετώπιση της κατάστασης.

Υιοθέτηση λύσεων: Αντιμετωπίζοντας αληθινές προκλήσεις, το έργο εκμεταλλεύτηκε με επιτυχία τις πρωτοβουλίες Ανοικτής Καινοτομίας, ενισχύοντας τη συμμετοχή πολιτών και πανεπιστημίων και δημιουργώντας παράλληλα αποτελεσματικές οργανωτικές δομές και διαδικασίες εργασίας.

Δημιουργία και διάδοση: Το έργο έδωσε έμφαση στην αναβάθμιση των ακαδημαϊκών προγραμμάτων με την ενσωμάτωση εξωτερικής γνώσης, ενθαρρύνοντας την υιοθέτηση επιτυχημένων παραδειγμάτων σε όλους τους κλάδους.

Συνεργασία: Οι Οργανισμοί Πολιτιστικής Κληρονομιάς εστίασαν στην υιοθέτηση στρατηγικών που προωθούν τη διάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ τα πανεπιστήμια ανέλαβαν το ρόλο του συνομιλητή, συνεισφέροντας ακαδημαϊκή έρευνα και εμπειρογνωμοσύνη για τη διαμόρφωση βιώσιμων και συμπεριληπτικών αποφάσεων στον τομέα του πολιτισμού.

Προσαρμοσμένες λύσεις : Για να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες, το έργο βασίστηκε στην Ανοικτή Καινοτομία, παρέχοντας έτσι έναν οδηγό δράσης για πιλοτικές συνεργασίες μεταξύ Οργανισμών Πολιτιστικής Κληρονομιάς και Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης.

Μελλοντικοί εμπειρογνώμονες: Στο πλαίσιο των εργασιών του έργου, οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές αναγνωρίστηκαν χάρη στην ακαδημαϊκή τους κατάρτιση ως κύριοι συνεργάτες .

Πρότυπο μετασχηματισμού: Εναλλακτικά: Ο διεπιστημονικός χαρακτήρας του έργου συμβάλλει στην ανάδειξη νέων ιδεών και προσεγγίσεων για τη διαχείριση και προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Θύλακες καινοτομίας και βιωσιμότητας: Η συνεργατική προσπάθεια ανέπτυξε τις βάσεις για καινοτομία και βιωσιμότητα, προσφέροντας ένα σχέδιο για μελλοντικές πρωτοβουλίες που υπερβαίνουν τα περιορισμένα επιστημονικά πλαίσια.

Κοινωνικές αξίες: Η Ανοικτή Καινοτομία ευθυγραμμίζεται με κύριες κοινωνικές αξίες, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες των τοπικών κοινοτήτων μέσω της συνεργασίας με ερευνητές και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών για τη δημιουργία κοινών λύσεων.

### **Ανάλυση Δυνατοτήτων, Αδυναμιών, Ευκαιριών και Απειλών**

Η συνεργασία εμπλούτισε τη συμβατική διδασκαλία και ανέδειξε την ανάγκη για δημιουργία εξατομικευμένων προσεγγίσεων, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος, της δομής χρηματοδότησης και της πόρους των Οργανισμών Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Τα αποτελέσματα του έργου αποτελούν πρότυπο για συνεργατική μάθηση, διαπολιτισμική ανταλλαγή και ενσωμάτωση της τεχνολογίας, προσφέροντας έναν οδηγό για μελλοντικές πρωτοβουλίες διαφύλαξης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Η συνεργασία μεταξύ Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και Οργανισμών Πολιτιστικής Κληρονομιάς είναι ζωτικής σημασίας. Παρέχει γνώσεις για αποτελεσματικές συνεργίες και θέτει τις προϋποθέσεις για τη βιώσιμη υποστήριξη μικρών Οργανισμών Πολιτιστικής Κληρονομιάς.

Καταληκτικά, το έργο eCHOIng δείχνει το δρόμο για διεπιστημονικές προσπάθειες και επιτυχημένες συνεργασίες, καταδεικνύοντας τις ευκαιρίες ουσιαστικής συνεισφοράς στη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την εκπαίδευση.

## **Ευχαριστίες**

Οι εταίροι του έργου eCHOInG θα ήθελαν να ευχαριστήσουν όλους τους Οργανισμούς Πολιτιστικής Κληρονομιάς και τους φοιτητές Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων που συμμετείχαν στις ομάδες εργασίας του.